

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

❧ פרשת תצוה – זכור ❧

• חלקת יהושע •

ויקחו אליך שמן זית זך כתיב למאור. (כז ב)
שמקודם צריך לומר "ויקחו אליך" שחושב רק אל עצמו, ואחר כך נהיה מזה "שמן זית זך" אפשר להגיע לעבודת השם.

• דברי בינה •

יערך אותו אהרן ובניו מערב עד בוקר לפני ה'. (כז בא)
יערך, הוא לשון ערך, שמעריכין דבר לנגד דבר אחר, כמה הוא שוה. ובאמת אין מעריכין אלא בדבר הדומה לו דווקא, לומר שערך זה הוא כזה. כמו כן יזכו ישראל למדרגה כזאת, שכל אחד ואחד ירגיש הערך והשייכות שיש לו אל השם יתברך כביכול. וזה על ידי בחינת הכהן והצדיקי הדור. ואז יהיה בחינת "מערב עד בוקר לפני ה' תמיד", שיהיה שוה בחינת ערב לבוקר, שזהו בחינת הגאולה האמיתית. כמו שכתוב [זכריה יד ז] "והיה לעת ערב יהיה אור" אמן כן יהי רצון.

עמוד רכ

• דברי בינה •

וכל יתדותיו וכל יתדות החצר נחושת. ואתה תצוה את בני ישראל. (כז יג-כ)
ענין סמיכת הפרשיות: כי על "יתדות החצר" פירש רש"י ז"ל: בכדי "שלא יהיה הרוח מגביהן". והיינו, שאמר השם יתברך למשה רבינו עליו השלום: אם תרצה שלא יניעו ולא יטלטלו ישראל ברוח ה"ו, על ידי כח היסורים והגלות בין העמים, רק שיהיה עבודת ישראל ומעשיהם לקיום נצח, לבל יסע יתדותיו לנצה – העצה לזה. ואתה תצוה את בני ישראל. היינו: שתצוה ולשון צוותא ותחבר אותם, שיהיו באחדות אחד, ועל ידי זה יתחברו ויתקשרו באחדות העליון. ויהיה ה' אחד ושמו אחד במהרה בימינו אמן.

עמוד רט

• ויאמר משה - לבדטוב •

ואתה תצוה את בני ישראל. **היינו**, שלהצדיק יש התחברות להשם יתברך ודביקות בו, "את בני ישראל" בזכות ישראל וזכה הצדיק להיות דבוק בו יתברך. וד"ל.

עמוד קכט

שנקראו על שמו אחר כך, הם 'שם-התואר'.
וצריך האדם לראות שיהיה שמו שם-העצם.
וזה היה עובדא דאהרן, שנשא את שמות
בני ישראל על לבו, שנתיהד השמות
עם הלב שיהיו אחד, לא בלבוש השם
בלבד.

פרשת תזריע עמי סט

• היהודי הקדוש •

שפה יהיה לפיו סביב. (כח לב)

אמר: 'דשפה' צריך להיות לפיו, שלא
לדבר מה שאינו נצרך. ועל זה רמזו
הז"ל (בתמיד א א) "מצאו נעול בידוע שיש
שם אדם, מצאו פתוח בידוע שאין שם
אדם", כשפיו נעול סימן שהוא אדם
במדרגה, ולא כשפיו פתוח לדבר הרבה.

(פרדס יוסף)

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

ונשמע קולו בבואו אל הקודש. (כח לה)

מבוא תשובה לאותן המתפארים בגדלות
מוחם ורוחב מחשבתם, ומתפללים
בלחש וקולם לא ישמע בבואם אל הקודש,
היפך ממה שאמרה תורה, "ונשמע קולו
בבואו אל הקודש", בנתנם אמתלא
למעשיהם, כי לפני השם יתברך הסתר
כגלוי, ואך לבא בעי ופנהדין קו: ולכן
מתפללים בלחש. ובאמת אינו כן, לא זו
הדרך, ולא כן אמר ה', רק כל איש ישראל
בעת שמתפלל, צריך הוא להתפלל שקולו
ישמע, בחיתוך האותיות ונקודתם. כי עיקר
הבדל האדם מכל החי אשר על פני האדמה
הוא בכח הדבור שלו, כדמותרגם המתרגם
"ויהי האדם לנפש חיה" ובראשית ב ז - 'לרוח
ממלא'.

• אדון עדות •

יערוך אותי אהרן ובניו מערב עד בוקר.

השתוקקות אהרן להמצוה נחשבת
למצוה אחת ארוכה

הלשון משמע שהערכה נמשכה מערב עד
בוקר, והיא תמיה. אך ידוע
שמחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה
למעשה, ואהרן הכהן היה משתוקק ומצפה
בכל לילה מתי יגיע הבוקר לקיים מצוה
הטבת הנרות, ונחשב לו כאילו עסק במנורה
כל הלילה מערב עד בוקר, והבן.

עמוד קנח

• תולדות אדם •

**ועשית בנדי קודש לאהרן אחיך לכבוד
ולתפארת. (כח ב)**

ביאור הכתוב כך הוא, כי דרך אדם
כשעושיין לו כבוד ותפארת בא
לידי גיאות, לזה אמר "ועשית וגו' לאהרן
אחיך", דייק לומר 'אחיך' - היינו, שהוא עניו
כמותך, לזה תוכל לעשות לו שיהיה לכבוד
ולתפארת, כי לא יתפעל מזה מאומה
להחשיב את עצמו.

לפרשת זכור עמי שכז

• דברי בינה •

**ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחושן
המשפט על לבו. (כח כט)**

וזה היה עובדא דאהרן, שהיה צריך
לשאת את שמות בני ישראל על לבו
תמיד. שהנה בהשמות כל אנשים, יש גם כן
חילוק בין שם העצם והתואר. כמו שם
ראובן - הראשון הוא 'שם-העצם', מחמת
"ראו מה בין בני לבן חמי". וכל השמות

לכך אם עבודת ה' היא בדרך כזו, שחושב רק על עצמו, ממילא כשצריך לעזור לחבירו וכדומה, וזה בא על השבון הרוחניות שלו, הושב בליבו שאם יעשה כן, הרי יקבל פחות שכר לעולם הבא, כי דבר זה יגרע מעבודתו, ולכך הוא נמנע מלעשות חסד עם חבירו, למען לא יפריע לו בעבודת ה' שלו, ובקיבול השכר על זה, ואינו דואג למובת אחרים אף כשיכול לעזור להם. אחדות ישראל פ"ב

• דבדי בינה •

ועשית מזבח מקמר קמרת. (ל א)
וכאשר עשו ישראל המשכן, נתקנו כל הג' בחינות אלו, דחלק 'המעשה', היה מלאכת העבודה שעשו בפועל ממש בכל מלאכה. וחלק 'הדיבור', היה בענין מעשה הקמורת. כמו שאיתא בדבריהם ז"ל "כשהוא שוחק אומר הדק היטב מפני שהקול יפה לבשמים", ובזה היו מתקנים חלק הדיבור. ובחינת 'המחשבה', היו מתקנים על ידי הכוונות והיהודים, שהיו מכוונים בכל מלאכה, שרומזים לדברים עליונים מאד. כמו שאמרו (ברכות נה) 'יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ'.

והנה בחנוכת המשכן כתיב (במדבר ז א) "ויהי ביום כלות משה" וגו'. ודרשו ז"ל: שנשתכלל ונתבסס העולם. כי עתה, בהקמת המשכן, נשלם העולם בתיקון גמור, ונתעלו כל הדברים לשורשן ומקורן.

פרשת בעלולות עמי טט

ומכיון שיתרון האדם מכל הוא בכח הדבור שלו ובקול שלו, לכן צריך הוא להתקשט בו לפני המלך מלכו של עולם. למשל, שר שהשיג איזה אות הצטיינות מן המלך, הדרך ארץ הוא, שבעת שיבוא לפני המלך, צריך הוא להתקשט בו. ולא יאמר, הן המלך בעצמו נתנו לי, ויודע מאות הכבוד שנתן לי ומה לי להתקשט בו, כי אם יאמר כן הרי הוא מורד במלכות. ולזה כוונו הו"ל ואבות דר"נ כהן "יהי סתרך עליך גלוי" - אף על פי שיודע אתה כי השם יתברך יודע סתרך, אף על פי כן יהיה סתרך גלוי לפניו יתברך.

חיי שרה עמי לב

• מנשר טוב •

ריח נחח אשה לה. (כט יח)
וכידוע מספרים הקדושים שאף בעבודת ה' בתורה ומצוות יש בחינה 'דעבדי לגרמייהו', ולא לשמה ממש. דהנה על הפסוק "אשה לה" מפורש בספרי (במדבר קט) "נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני". שזה הכוונה הרצויה בעבודת ה'.

אלא יש שמתערב בעבודת ה', פניות ונגיעות של רווחים פרטיים נוספים, שיכול להגיע לאדם על ידי התורה והמצוות שהוא מקיים, מלבד הסיכה שמקיים מצוה מחמת שכן הוא רצונו יתברך. וכמוכן שבדבר זה ישנם מדריונות עד אין סוף, כל אחד לפי מה שהוא אדם, כי בבחינה מסוימת אפילו אם כוונתו בעבודתו כדי לקבל שכר טוב בעולם הבא, גם זה בגדר 'אנוכיות', שדואג לעצמו ורוצה את טובתו, ואין כוונתו רק לעשות נחת רוח לפניו יתברך.

לשבת זכור

[שבאחימטשקען]. או בנקודות מסוימות שבהם נחשל האדם, ואינו מחזק עצמו בהם כל אחד לפי עניינו ונפשו. ואותם תופס עמלק הרשע הפנימי רחמנא ליצלן ברשתו, מחמת שבנחשלותם מניחים עצמם ליפול בנפילות וזרועות הייאוש המר, שזו אם כל המאת רחמנא לישובן.

ומן החובה להתחזק מאד בזה כנגד עמלק, שלא להרגיש עצמו כהרגשת "נחשלים" הלילה, אלא בהיפך באמונת עוז בעוצמה האדירה "שבכח ישראל", כמו שנתבאר.

כח איש ישראל פ"א

• היהודי הקדוש •

ואתה עייף ויגע ולא ירא אלוקים. (כה יח)
הרה"ק רבי ירחמיאל מפרשימחא אמר
בשם אביו הקדוש הרב היהודי:

אף אם אין מרגיש הטעם בעבודת, והעבודת הוא אצלו יגיעה, אפילו הכא הכביחה תורה שלא יירא מהדינים וזה שאמר "ולא ירא אלוקים". (דברי תורה)

עמוד קע

• דברי בינה •

אשר קרך - הכנים קריקות בעבודת השם
הנה הקדוש מלובלין זי"ע אמר: כי יש שני בחינות יצר הרע: האחד הוא, כה החימום לעבירה רחמנא ליצלן. ויצר הרע הב', הוא: לקרר את האדם מעבודת השם יתברך. וזהו "אשר קרך בדרך", שנתן כך כה הקרירות בעשיות מצותיו יתברך.

פרשת תצוה עמי קצט

• דברי בינה •

אשר קרך בדרך.

וכן כשהיצר מביא את האדם לעצלות, שעל ידי זה הוא מבטלו מעבודת השם יתברך - קשה גם כן לתקן זאת, ולהעלות המדה הזאת אל הקדושה, כי אינו יכול לעבוד השם יתברך במדה הזאת. כי עבודת השם יתברך צריך להיות רק בשמחה וזריזות, לא בעצלות ובעצבות ח"ו. וזה ענין קליפת עמלק "אשר קרך בדרך" ופירש הרה"ק הרבי ר' בער [ממעזריטש] זי"ע, שהכנים קרירות בישראל, וצינן אותם מעבודת השם יתברך. ולזה ציוה השם יתברך "מחה תמחה את זכר עמלק", כי למדה הוּו אין שום תיקון להעלותה, כנ"ל.

עמוד רטו

• מבשר טוב •

ויזנב בך כל הנחשלים אחריו.

עיקר מלחמת עמלק הפנימי שבתוך לבו של אדם, שלא להניחו לייאש ולהשפיל האדם. ועל כך נאמר "ויזנב בך כל הנחשלים אחריו, ואתה עייף ויגע ולא ירא אלהים". ופירש רש"י ז"ל "כל הנחשלים אחריו, חסרי כח מחמת הטאם, שהיה הענין פולטין".

שישנם כאלו שאיבדו הטעם וההשק והרצון בעבודת השם יתברך, ובתורה ומצוות. ומסתובבים עצמם "נחשלים" בנחשלות ועצבות וחוסר תקוה וביטחון ואמונה פנימית בכוחם של ישראל, ובעוצם כח התיקון שברגע אחד, וככל המבואר לעיל. והיינו "נחשלים"